Indicatorii pe termen scurt în industrie

Metadate

Biroul Național de Statistică al Republici Moldova (BNS)

1. Informaţie de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcţia statistica industriei și energeticii

1.2. Persoana de contact

Galina Ermurachi, şef direcţie

Tel.: (+373) 67 770 045

(+373) 22 403 056

e–mail: galina.ermurachi@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

14.04.2026

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

22.01.2021

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Indicatorii pe termen scurt în industrie cuprind Indicele Producției Industriale (IPI) și Indicele Cifrei de Afaceri în Industrie (ICA).

Pentru Indicele Producției Industriale (IPI) activitățile industriale sunt reprezentate de secțiunile B – Industria extractivă, C – Industria prelucrătoare și D – Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat ale Clasificatorului Activităţilor Economice a Moldovei (CAEM-2), armonizat la standardul european NACE Rev.2.

Pentru Indicele Cifrei de Afaceri în Industrie (ICA) activitățile industriale sunt reprezentate de secţiunile B – Industria extractivă și C – Industria prelucrătoare ale Clasificatorului Activităţilor Economice a Moldovei (CAEM-2), armonizat la standardul european NACE Rev.2.

Datele statistice privind Indicatorii pe termen scurt în industrie sunt elaborați în baza cercetării statistice lunare a întreprinderilor cu genul principal de activitate de industrie, care cuprind întreprinderile cu numărul de personal de la 20 persoane în sus – exhaustiv şi cu numărul de personal de la 4 la 19 persoane – prin eşantion aleatoriu.

3.2. Concepte şi definiţii

3.2.1. Definiţii

Indicele Producției Industriale măsoară evoluția rezultatelor activităților cu caracter industrial de la o perioadă la alta, acesta fiind un indice de volum.

Indicele Cifrei de Afaceri în Industrie caracterizează situația economică și este utilizat la evaluarea tendințelor curente ale vânzărilor, şi prin urmare, la sesizarea fluctuațiilor pieţei. Indicele Cifrei de Afaceri în Industrie oferă informații referitoare la perspectivele viitoare, la necesitatea şi posibilitatea finanţării investiţiilor dorite și la cheltuielile de exploatare.

Producţia industrială reprezintă:

- rezultatul direct şi util al proceselor de extragere a materiilor prime şi materialelor existente în natură;
- rezultatul prelucrării primare a produselor agricole şi silvice;
- rezultatul prelucrărilor executate ulterior asupra produselor industriale;
- lucrările de restabilire a parametrilor tehnici şi calitativi iniţiali ai produselor industriale (cum ar fi: lucrările de reparaţii, de întreţinere etc.).

Producţia industrială este compusă din *produse finite, semifabricate şi lucrări (servicii)* cu caracter industrial destinate investiţiilor, consumului populaţiei, exportului, consumului intern productiv şi altor necesităţi ale economiei naţionale, identificate printr-un cod al nomenclatorului PRODMOLD-2022.

Produse finite sunt considerate produsele ale căror prelucrare a avut loc în cadrul întreprinderii (au parcurs integral procesul tehnologic) şi corespund standardelor sau condiţiilor tehnice prevăzute în contract. În statisticile industriale produsele sînt exprimate cantitativ şi valoric.

Produsele finite pot fi fabricate şi în antrepriză, adică de cîţiva executori. În special, în cazul, cînd o întreprindere (clientul) comandă producţie şi pune la dispoziţie gratuit materiale către o altă întreprindere, care efectiv execută procesul de producţie iar ulterior aceasta returnează produsul finit clientului.

În vederea evitării dublei raportări, întreprinderea care efectiv a realizat procesul de producţie şi a obţinut produsul finit raportează indicatorul privind volumul fizic de producţie a acestui produs (buc., t, m, etc.) şi valoarea procesului de producţie (costurile suportate de producător) în preţuri curente, adică fără valoarea materialelor clientului puse de acesta la dispoziție gratuit.

În acest caz clientul care comandă producţia raportează doar indicatorul valoric **„Venituri din vînzări" (Cifra de afaceri)**, care va include toate costurile aferente fabricării produsului (preţul integral), inclusiv costul materiei prime, costul serviciului de prelucrare (de fabricare a produsului), comandat şi achitat producătorului, alte costuri.

Lucrările (serviciile) cu caracter industrial sunt cele executate de agenţii economici în cadrul unor acţiuni de cooperare, în care nu se prevăd transformări esenţiale ale formei produselor supuse prelucrării. Sunt raportate numai acele lucrări care sînt executate pentru terţi sau pentru alte sectoare neindustriale ale întreprinderii.

Lucrările cu caracter industrial se grupează în principal în:

- lucrări (servicii) industriale executate asupra unor produse (puse la dispoziţia executantului de către beneficiar gratuit), care nu modifică forma produsului, reprezentând parte (operaţie) din cadrul proceselor tehnologice (spre exemplu, vopsire, poleire, etc.);
- lucrări de întreținere și reparaţii care au drept scop restabilirea parametrilor tehnici şi calitativi ai maşinilor şi utilajelor.

Nu se cuprind în producţia industrială următoarele activităţi asemănătoare cu procesele industriale, dar care sînt incluse în alte sectoare de activitate decît cele industriale:

- asamblarea prefabricatelor pe șantier, a părţilor componente pentru poduri şi rezervoare de apă, construirea de spaţii de depozitare din elemente metalice, de căi ferate şi instalaţii de semnalizare, instalaţii şi reţele de termoficare, reţele electrice, precum şi lucrările de minare pentru exploatarea carierelor, acestea fiind parte din secțiunea F „Construcții";
- repararea și întreținerea mașinilor de birou, a calculatoarelor – se includ în clasa 9511 "Repararea calculatoarelor şi a echipamentelor periferice";
- repararea de bunuri casnice şi de autovehicule – se include în activitatea 952 "Reparaţii de articole personale şi de uz gospodăresc", precum şi în grupa 452 "Întreţinerea şi repararea autovehiculelor" sau în clasa 4540 "Comerţ cu motociclete, piese şi accesorii aferente; întreţinerea şi repararea motocicletelor";
- vulcanizarea camerelor de aer (anvelopelor) – este inclusă în activitatea 4520 "Întreţinerea şi repararea autovehiculelor", exclusiv repararea autovehiculelor executată în întreprinderi specializate (industriale) şi respectiv în activitatea 4540 "Comerţ cu motociclete, piese şi accesorii aferente; întreţinerea și repararea motocicletelor";

- îmbutelierea și etichetarea băuturilor – sînt incluse în clasa 4634 “Comerţ cu ridicata al băuturilor” dacă sânt executate ca părţi ale activităţii de vânzare–cumpărare cu ridicata sau în clasa 8292 “Activităţi de ambalare” – dacă sînt executate pe bază de taxă sau contract de către o întreprindere specializată în activitatea dată.

De asemenea nu se include în valoarea producţiei industriale:
- costul articolelor și lucrărilor industriale, care nu corespund standardelor, condițiilor și documentației tehnice;
- costul materialelor, semifabricatelor și articolelor cumpărate şi revândute fără a fi prelucrate la întreprinderea respectivă;
- costul deșeurilor industriale, care reprezintă resturile de materie primă iniţială (bucăţi, aşchii etc.) cît și bucăţile de stofe la cântar etc. Dacă înainte de a fi livrate deşeurile sînt spălate, sortate, ambalate, în valoarea producţiei se include doar costul lucrărilor de pregătire către vânzare efectuate cu forţele proprii;
- costul producției de fabricare proprie, care a fost supusă analizelor de laborator sau cercetărilor selective, dacă în rezultat această producție a devenit inutilizabilă.

3.2.2. Unitatea de măsură

Indicele Producției Industriale și Indicele Cifrei de Afaceri în Industrie sunt indicatorii relativi și se calculează în %.

3.2.3. Formula de calcul

Indicele Producţiei Industriale este calculat după formulele:

$$IPI^{\,j}{}_{pr.c} = \frac{V^{\,j}{}_{pr.c_{(T_1)}}}{V^{\,j}{}_{pr.c_{(T_0)}}} * 100 \quad (1) \; – \; \text{formula de calcul a indicelui elementar}$$

$\boldsymbol{IPI^{j}_{pr.c}}$ la nivelul produsului PRODMOLD ***j*** fabricat în perioada de raport (T_1) faţă de perioada de bază (T_0) în preţuri curente;
$\boldsymbol{V^{j}_{pr.c(T1)}}$ = valoarea produsului ***j*** fabricat la preţuri curente (de livrare) în perioada curentă (T_1);
$\boldsymbol{V^{j}_{pr.c(T0)}}$ = valoarea produsului ***j*** fabricat la preţuri curente (de livrare) în perioada de bază (T_0), calculat ca medie lunară aritmetică din cele 12 luni ale anului de bază (2012);

$$IPI_{\,pr.c} = \frac{\sum IPI^{\,i}{}_{pr.c} * W^{\,i}{}_{(T_0)}}{\sum W^{\,i}{}_{(T_0)}} * 100 \quad (2) \; – \; \text{formula de calcul de tip Laspeyres a indicelui}$$

agregat pentru toate nivelele superioare produsului (grup de produse, clasă CAEM-2) grupă CAEM-2 diviziune CAEM-2, secţiune CAEM-2, Total) în prețuri curente.

Unde:
$W^{i}_{(T0)}$ = elementul de ponderare a indicelui individual în cadrul nivelului respectiv de agregare. La nivelele produsului, grupului de produse şi clasei CAEM-2 în calitate de ponderi este utilizată valoarea produselor fabricate în anul de bază T–2. La nivele de grupe, diviziuni, secţiuni CAEM-2 şi pe Total în calitate de ponderi este utilizată valoarea adăugată brută (VAB) în anul de bază T–2, structurată pe respectivele nivele de agregare şi calculată în Conturi Naţionale.

Calcularea indicelui de volum al producţiei industriale, $IPI^{Cl}vol_{(T1)}$ se efectuează începând cu nivelul clasei CAEM (4 semne ale codului) prin deflatarea indicelui valorii producţiei în preţuri curente aplicând indicele preţurilor producţiei industriale, după următoarea formulă:

$$IPI^{\,Cl}{}_{vol} = \frac{IPI^{\,Cl}{}_{pr.c_{(T1)}}}{IPPI^{\,Cl}{}_{(T1)}} \quad \text{,unde}$$

$IPI^{Cl}pr.c_{(T1)}$ – indicele producției industriale la nivelul clasei CAEM-2 în preţuri curente
$IPPI^{Cl}{}_{(T1)}$ – indicele prețurilor producției industriale pentru clasa CAEM-2 în perioada ***T1.***

Indicele Cifrei de Afaceri în Industrie este calculat după formulele:

a) Calcularea *Indicelui Cifrei de Afaceri pentru livrările pe piaţa internă*:

$$I_l^{\text{Grupa CAEM/intern}} = \frac{CA_l^{\text{Grupa CAEM/intern}}}{INT_{\text{an baza}}^{\text{Grupa CAEM}}} \times 100 \text{ , unde:}$$

$I_l^{\text{Grupa CAEM/intern}}$ = indicele CA pentru livrările pe piaţa internă din luna ***l***, calculat la nivel de grupă CAEM, faţă de media anului de bază;

$CA_l^{\text{GrupaCAEM/intern}}$ = valoarea CA, pentru livrările pe piaţa internă din cadrul grupei CAEM, din luna ***l***;

$INT_{\text{an baza}}^{GrupaCAEM}$ = valoarea medie a CA pentru livrările pe piaţa internă, corespunzătoare grupei CAEM respective, calculată ca medie lunară simplă din datele cap. CA a anchetei lunare IND TS pentru 12 luni ale anului de bază.

Calcularea valorii medii a CA pentru livrările pe piaţa internă:

$$INT_{\text{an baza}}^{GrupaCAEM} = \frac{\sum_{l=1}^{12} INT_l^{GrupaCAEM}}{12} \text{ , unde:}$$

$INT_l^{\text{Grupa CAEM}}$ = valoarea CA pentru livrările pe piaţa internă, corespunzătoare grupei CAEM respective, din luna ***l*** a anului de bază.

b) Calcularea *Indicelui Cifrei de Afaceri pentru livrările pe piaţa externă* se efectuează similar ca pe piața internă.

c) Calcularea *Indicelui Cifrei de Afaceri pe Total:*

$$I_l^{\text{TIP/total}} = \frac{I_l^{\text{TIP/intern}} \times Z_\text{int}^{\text{TIP}} + I_1^{\text{TIP/extern}} \times Z_ext^{\text{TIP}}}{\text{Z_int}^{\text{TIP}} + Z_ext^{\text{TIP}}} \text{ , unde}$$

$I_l^{\text{TIP/total}}$ = indicele cifrei de afaceri din luna l pe **total grupă/diviziune/secţiune/marele grupe industriale/total industrie CAEM**;

$I_l^{\text{TIP/intern}}$ = indicele cifrei de afaceri pentru **livrările pe piaţa internă,** pentru grupa/diviziunea/secţiunea/marele grupe industriale/total industrie CAEM respectivă, din luna ***l***;

$Z_\text{int}^{\text{TIP}}$ = ponderea livrărilor pe piaţa internă în cifra de afaceri totală a grupei/diviziunii/secţiunii/marele grupe industriale/total industrie CAEM, calculată din Ancheta Structurală Anuală în Întreprinderi **pentru anul de bază**;

$I_l^{\text{TIP/extern}}$ = indicele cifrei de afaceri pentru livrările pe piaţa externă, pentru grupa/diviziunea/secţiunea/ marele grupe industriale/total industrie CAEM respectivă, din luna ***l***;

$Z_\text{ext}^{\text{TIP}}$ = ponderea livrărilor pe piaţa externă în cifra de afaceri totală a grupei/diviziunii/secţiunii/ marele grupe industriale/total industrie CAEM, calculată din Ancheta Structurală Anuală în Întreprinderi **pentru anul de bază**

3.3. Clasificările utilizate

Activitatea economică: Rezultatele cercetării sunt clasificate corespunzător Clasificării Activităţilor Economiei Moldovei (CAEM-2), armonizat cu NACE rev.2, aprobat prin Ordinul Biroului Naţional de Statistică nr. 28 din 07.05.2019.

Clasificarea produselor: Datele sunt colectate şi prezentate conform:

- Clasificatorului Statistic al Produselor (bunurilor și serviciilor) al Republicii Moldova (CSPM rev. 2.1), armonizat la clasificarea CPA a UE, aprobat prin ordinul BNS nr.09 din 30.01.2024;
- Nomenclatorului Produselor și Serviciilor Industriale (PRODMOLD, lista 2022), armonizat la standardul european PRODCOM-2022, aprobat prin ordinul BNS nr.72 din 25.09.2023.

Unități administrativ-teritoriale: Datele sunt grupate conform Nomenclatorului unităților teritoriale de statistică (NUTS) al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.570 din 19 iulie 2017.

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Pentru Indicele Producției Industriale (IPI) activitățile industriale sunt reprezentate de secțiunile B – Industria extractivă, C – Industria prelucrătoare și D – Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat ale Clasificatorului Activităţilor Economice a Moldovei (CAEM-2), armonizat la standardul european NACE Rev.2.

Pentru Indicele Cifrei de Afaceri în Industrie (ICA) activitățile industriale sunt reprezentate de secţiunile B – Industria extractivă și C – Industria prelucrătoare ale Clasificatorului Activităţilor Economice a Moldovei (CAEM-2), armonizat la standardul european NACE Rev.2.

3.4.2. Populaţia statistică

Cercetarea statistică cuprinde întreprinderile, în special, cu activitate principală de industrie, cu numărul personalului de la 20 persoane în sus – exhaustiv şi cu numărul personalului de la 4 la 19 persoane – eşantion aleatoriu; cu titlu de excepţie în cercetare lunară mai sunt incluse unele unităţi industriale secundare ale întreprinderilor neindustriale, care ocupă o pondere importantă în activitatea industrială corespunzătoare, cum ar fi sectoarele de producere a cărnii de pasăre a unor fabrici avicole, sau unităţi de producere a vinului din cadrul întreprinderii agricole etc.

3.4.3. Geografică

Informaţia este elaborată şi diseminată fără datele întreprinderilor şi organizaţiilor din partea stîngă a Nistrului și municipiul Bender.

3.4.4. Temporală

Seriile de timp privind Indicele Producției Industriale sunt disponibile în publicaţii în principal din anul 1970.

Începând cu a.2004, pe pagina Web a BNS, Indicele Producției Industriale este disponibil conform CAEM, rev.1.

Începând cu a.2010 IPI este calculat în conformitate cu Recomandările Internaționale privind Indicele Producției Industriale 2010 ale ONU și seriile de timp sunt disponibile pe pagina Web a BNS conform CAEM-2.

Seriile de timp privind Indicele Cifrei de Afaceri în Industrie sunt disponibile în publicaţiile statistice pe pagina Web a BNS începând cu a.2015.

3.5. Nivelul de dezagregare

Datele sunt disponibile dezagregate:

- pe activități la nivel de grupe, diviziuni și secțiuni CAEM-2;
- pe Principalele Sectoare Industriale (conform CAEM-2);
- în profil teritorial: pe regiuni de dezvoltare, mun. Chișinău, UTA Găgăuzia și conform clasificatorului NUTS, cu respectarea cerinţelor de confidenţialitate a datelor diseminate.

3.6. Periodicitatea diseminării

Lunar

3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)

Datele sunt diseminate a 50-ea zi după luna de raportare.

3.8. Revizuirea

Datele privind Indicele Producţiei Industriale (IPI) și Indicele Cifrei de Afaceri în Industrie (ICA) la prima diseminare sunt provizorii, cu posibila revizuire în următoarea lună în cazul existenţei rectificărilor din partea agenților economici.

Politica de revizuire a datelor este în conformitate cu **Politica de revizuire a datelor statistice**, aprobată prin ordinul BNS nr. 35 din 30.08.2022.

3.9. Perioada de referință

Perioada de referinţă: luna precedentă, luna corespunzătoare a anului precedent, media lunară a anului de bază T–2, perioada cumulativă de la începutul anului, anul de referinţă.

4. Colectarea şi procesarea datelor

4.1. Sursa de date

4.1.1. Cercetări statistice

Cercetările statistice lunare sunt realizate in baza Cercetării statistice lunare Indicatori pe termen scurt în industrie IND TS.

4.1.2. Surse administrative

Nu sunt utilizate.

4.1.3. Estimări

Lunar se estimează indicatorii valorici Valoarea producţiei fabricate în preţuri curente, în baza produselor cercetate şi Cifra de afaceri (venituri din vânzări), în baza metodelor de extindere a datelor în cercetările selective.

4.2. Caracteristica cercetării statistice

4.2.1. Obiectiv şi scurt istoric

Obiectivul indicelui producţiei industriale constă în evaluarea creşterii sau diminuării nivelului producţiei industriale în perioada (luna) curentă faţă de nivelul mediu lunar din anul de bază.

Începând cu a. 1994 elaborarea indicatorilor statisticii industriei a fost efectuată în corespundere cu Clasificatorul Activităţilor din Economia Moldovei (CAEM) – versiunea 1, armonizată la clasificarea ISIC a ONU. În a. 2001 a fost implementată versiunea a 1–a a CAEM armonizată la clasificarea NACE a UE, iar din a. 2005 până în 2014 a fost folosită versiunea CAEM, rev. 1.1.

Totodată, în conformitate cu Recomandările Internaționale privind statistica industriei, a fost modificată metodologia de calcul a IPI și ICA. Începând cu a.2014 indicatorii IPI și ICA sunt elaborați în conformitate cu metodologia nouă aprobată prin Hotărârea Colegiului Biroului Naţional de Statistică nr. 5/4 și 5/3 din 07.10.2014.

Începând cu anul 2014 este folosit CAEM, rev. 2, armonizat cu NACE rev.2, aprobat prin Hotărârea Colegiului Biroului Naţional de Statistică nr. 20 din 29.12.2009.

Începând cu anul 2004 a fost implementat Nomenclatorul de produse şi servicii industriale PRODMOLD, armonizat la standardul european PRODCOM.

Din anul 2014 este pus în aplicare versiunea Nomenclatorului de produse și servicii industriale PRODMOLD–2013, armonizat la versiunea PRODCOM, lista 2013.

Începând cu anul 2024 este pus în aplicare versiunea Nomenclatorului de produse și servicii industriale PRODMOLD-2022, armonizat la versiunea PRODCOM lista 2022.

4.2.2. Unitatea statistică

Unitatea statistica în cercetările statistice lunare este întreprinderea cu activitate principală de industrie cu statut de persoană juridică. Cu titlu de excepţie în cercetare lunară mai sunt incluse unele unităţi industriale secundare ale întreprinderilor neindustriale, care ocupă o pondere importantă în activitatea industrială corespunzătoare; în cercetările statistice anuale – unitatea gen de activitate industrială (principală și secundară).

4.2.3. Cercul unităţilor cuprinse în cercetare

Este relevantă informaţia din punctele 3.1 şi 4.1.1 şi în special sunt cuprinse aproximativ 1300 întreprinderi cu activitate principală de industrie şi excepţional unele unităţi industriale ale altor sectoare, cu numărul de personal ocupat în activitatea principală de la 20 în sus, şi cu numărul de personal de la 4 la 19 persoane – prin eşantion aleatoriu.

4.2.4. Periodicitatea cercetării

Lunar

4.2.5. Colectarea datelor

Metoda de completare a anchetelor (formularelor, rapoartelor) statistice este online prin aplicația https://raportare.gov.md/.

Totodată, se mai menține metoda de auto înregistrarea de către agentul economic. Raportul statistic completat se prezintă de către întreprindere la oficiul teritorial de statistică nu mai tîrziu de ziua a 25-ea a lunii următoare celei de raport.

4.3. Procesarea şi compilarea datelor

4.3.1. Validarea datelor

Datele sînt verificate şi analizate privind calitatea acestora, în special coerenţa internă, temporală şi cu alte date la prima etapă în cadrul organului teritorial de statistică, iar apoi şi la nivel central de către BNS.

Metodele de control permit verificarea :

- integrităţii datelor completate în raport;
- corespunderii datelor de identificare;
- respectării condiţiilor logice de corelare a datelor.

Controalele se bazează atît pe metode vizuale cît și automatizat utilizând aplicați-soft.

4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor

Indicatorul **Indicele Producţiei Industriale** este compilat în baza datelor cercetării lunare a produselor industriale fabricate, cu aplicarea estimării Valorii producţiei industriale realizate pe activităţi CAEM-2 (clase, grupe, diviziuni, secţiuni, Total), este utilizat Indicele Prețurilor Producției Industriale (IPPI) ca deflator și Valoarea Adăugată Brută (VAB) ca ponderi pentru agregarea indicilor de la nivelul clasei CAEM-2 (4 semne ale codului) pe nivelele superioare: grupe (3 semne), diviziuni (2 semne), secţiuni CAEM-2 (litera) şi pe Total.

Indicatorul **Indicele Cifrei de Afaceri în Industrie** este compilat în baza datelor cercetării lunare a Cifrei de afaceri pe eşantionul stabilit de întreprinderi, aplicarea procedurii de extindere a datelor şi compilarea valorii Cifrei de afaceri pe întreaga totalitate a populaţiei statistice.

4.3.3. Ajustările

Indicii Producției Industriale sunt ajustați sezonier în funcție de numărul de zile lucrătoare și de sezonalitate.

4.3.4. Asigurarea calităţii

Asigurarea calităţii datelor statistice, se bazează pe respectarea Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale, aprobate de Adunarea Generală a Naţiunilor Unite la 29 ianuarie 2014, precum şi stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială nr. 93 din 2017.

În activitatea de producere a informaţiei statistice, BNS acordă importanţă primordială asigurării calităţii înalte a datelor.

În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calităţii sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare şi elaborare a informaţiei statistice.

Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii şi calităţii prezentării datelor de către respondenţii incluşi în cercetările statistice.

Se scot la iveală datele eronate, inconsistenţele şi datele suspicioase în vederea verificării şi corectării acestora.

Datele primare sunt verificate şi analizate privind coerenţa internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente), cu datele altor unităţi similare, precum şi datele disponibile din alte cercetări statistice şi surse de date administrative. În caz de necesitate se purcede la imputarea datelor lipsă sau celor inconsistente.

Pentru asigurarea calităţii datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu specialiştii organelor teritoriale de statistică şi cu respondenţii pentru explicarea definiţiilor, modului corect de completare a chestionarelor, în special în cazul operării de modificări sau implementării acestora. Concomitent, pe pagina Web a BNS sunt actualizate informaţiile ce ţin de Metadatele de referinţă, formularele şi anchetele cercetărilor statistice şi notele metodologice pentru întocmirea lor, etc.

4.4. Precizia datelor

4.4.1. Rata de non-răspunsuri

De obicei rata non-răspunsurilor este neînsemnată și nu influenţează rezultatul cercetării în ansamblu.

4.4.2. Erori de eşantionare

Nu sunt atestate

5. Comparabilitate şi coerenţă

5.1. Comparabilitatea internaţională

Comparabilitatea internaţională este asigurată în primul rînd prin utilizarea clasificatoarelor centrale, armonizate la respectivele standarde ONU şi UE. Modul de calculare a indicatorilor statistici corespunde „Recomandărilor Internaţionale privind statistica industriei, 2008” şi „Recomandărilor Internaţionale privind Indicele Producţiei Industriale 2010”, editate de Secţia statistică a ONU” şi Manualului „Metodologia Statisticii pe Termen Scurt, Eurostat 1998”.

5.2. Comparabilitatea în timp

Comparabilitatea în timp a Indicatorilor pe termen scurt în industrie este asigurată.

5.3. Coerenţa cu alte statistici

Coerenţa cu alte statistici este asigurată de asemenea prin utilizarea aceloraşi clasificatoare, dar şi a unor definiţii şi noţiuni comune în metodologia de calcul a indicatorilor economici şi statistici.

6. Mandatul instituţional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituţiei Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative şi normative, ordinele şi dispoziţiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea şi funcţionarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informaţiei statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informaţiei statistice se bazează pe respectarea principiilor independenţei profesionale, imparţialităţii, obiectivităţii, relevanţei, transparenţei, confidenţialităţii, cost/eficienţei ș.a.

Biroul Naţional de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea şi coordonarea activităţii în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
2) elaborează şi implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic naţional, programe statistice anuale şi multianuale;
3) elaborează cadrul normativ şi instituţional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum şi mecanismele transpunerii lor în practică;
4) efectuează managementul şi controlul realizării, în condiţii de calitate, a programelor şi planurilor statistice adoptate la nivel central şi regional;
5) armonizează şi aliniază indicatorii statistici, metodologiile, metodele şi tehnicile aplicate pe plan naţional cu reglementările şi standardele internaţionale;
6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială https://statistica.gov.md/, rubrica *Despre BNS / Acte normative*.

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate şi depozitate pentru producerea informaţiei statistice sunt confidenţiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sunt considerate confidenţiale:

a) datele care pot fi obţinute din surse public accesibile conform legislaţiei;
b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituţii şi organizaţii finanţate din buget, prezentate la solicitarea autorităţilor administraţiei publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuţiilor de serviciu, participă la producerea informaţiei statistice, în măsura în care datele individuale sunt necesare pentru producerea acestei informaţii.

Acelaşi articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenţilor poate fi acordat pentru proiecte de cercetări ştiinţifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unităţi individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidenţialităţii

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Naţional de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuţiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidenţialitatea acestor date în timpul şi după încetarea activităţii în funcţia respectivă.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerinţelor de protecţie a datelor confidenţiale. În cazul dacă datele statistice conţin informaţie confidenţială (vedeţi p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată şi se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecţia confidenţialităţii dalelor.

8. Accesul la informaţie şi formatul diseminării

8.1. Accesul la informaţie

8.1.1. Calendarul de emitere

Anual este elaborat Calendarul de emitere a informaţiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informaţiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS https://statistica.gov.md/.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

a) Producătorii de statistici oficiale sunt obligaţi să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice şi în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
b) Diseminarea informaţiei statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis şi în condiţii egale de acces sub aspectul volumului, calităţii şi termenelor de diseminare.

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina https://statistica.gov.md/, rubrica *Despre BNS / Acte normative*.

Pagina web a BNS https://statistica.gov.md/ reprezintă sursa informaţională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informaţia statistică diversă, transparenţei privind activitatea BNS.

Toate comunicatele, rapoartele analitice, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS sunt plasate pe pagina web oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Comunicate / Rapoarte analitice

Comunicatele și rapoartele analitice sunt publicate pe pagina web oficială a BNS: https://statistica.gov.md/ro la rubrica *Comunicate*, conform *Calendarului de diseminare*.

8.2.2. Publicaţii

Publicaţiile elaborate de BNS, care conţin date statistice privind Indicatorii pe termen scurt în industrie:

- Anuarul statistic,
- Statistică teritorială,
- Moldova în cifre, breviar statistic.

Accesul la publicații în format electronic, pe pagina oficială a BNS https://statistica.gov.md/, rubrica *Produse și servicii / Publicații*.

8.2.3. Baze de date/serii de timp

Banca de date statistice http://statbank.statistica.md, domeniul *Statistica economică / Industrie*

Pagina oficială a BNS: https://statistica.gov.md/ la rubrica *Statistici pe domenii / Economia și mediul de afaceri / Industrie*

Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS): http://www.statistica.gov.md/SDDS/NSDP/

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizaţiilor internaţionale

Chestionare internaţionale ONU, CEE, Eurostat, CSI, etc.

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS, în limita informațiilor disponibile și în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială, pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, comunicatele și rapoartele analitice, plasate pe pagina oficială web. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – https://statistica.gov.md/ro, rubrica *Produse și servicii / Solicitare de informații statistice*.

În afară de aceasta, BNS poate acorda accesul la date individuale pentru proiecte de cercetări științifice în conformitate cu Regulamentul privind accesul la date individuale în scopuri științifice, aprobat prin Ordinul BNS nr. 51 din 31.12.2021. Regulamentul și anexele la Regulament pot fi accesate online, rubrica - *Produse și servicii / Solicitare de acces la microdate*.

9. Referințe (link–uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentaţiei privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială https://statistica.gov.md/ro, rubrica *Metadate și clasificatoare / Metodologii statistice* și la rubrica *Metadate și clasificatoare / Metadate de referință*

9.2. Accesibilitatea documentaţiei privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sunt disponibile pe pagina oficială https://statistica.gov.md/, rubrica *Despre BNS / Evaluări externe și sondaje de opinii / Rapoarte de evaluare externă*.

9.3. Accesibilitatea informaţiei privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sunt disponibile pe pagina oficială https://statistica.gov.md/, rubrica *Despre BNS / Evaluări externe și sondaje de opinii / Sondaje de opinie*.

9.4. Alte referinţe utile

Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI	https://statistica.gov.md/ro/prezentare-generala-9865.html
Baza de date EUROSTAT	http://ec.europa.eu/eurostat/data/database
Baza de date UNData	https://data.un.org/default.aspx
Baza de date statistice a Comisiei Economice pentru Europa a ONU	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/